

Istorijat

Biblioteka Matice Srpske je najstarija srpska biblioteka nacionalnog značaja i prva javna naučna biblioteka kod Srba. U Novom Sadu je 1824. godine je pokrenut časopis *Letopis*, a 1826. godine osniva se Biblioteka Matice srpske u Pešti. Osnivači ove biblioteke na celu sa Jovanom Hadžićem nisu nameravali da stvore samo knjigohranilište, već su želeli da svet sazna za srpske rukopisne knjige. Godine 1830. oni upućuju letopise i matičine knjige u sve vodeće biblioteke u Pešti, Beču, Pragu...

Iz petrogradske Biblioteke Akademije nauka 1832. godine upućena je pošiljka knjiga u Maticu. Uz ove, u Maticu su stigle i knjige koje je poslao Atanasije Stojković, akademik i profesor Harkovskog univerziteta, rodom iz Rume. U Arnotovom *Magazinu za hudožestvo, knjižestvo i mode*, zabeleženo je da je 1832.godine Matica poslala knjige u Beograd, u biblioteku koju je osnovao Gligorije Vozarović. Matici je bio zabranjen rad 1836/37. te godine nije izdavala ni *Letopis* ni knjige. Kada joj je ponovo omogućen rad 1837.godine, Matica srpska i njena biblioteka smeštene su u Tekelijanum, zavod za pomoć Srbima koji se školuju u Pešti. Tekelijanum je osnovao Sava Tekelija (1761-1842), Matičin predsednik i mecena. Biblioteka je počela sa javnim radom 26. avgusta 1838. godine, a od januara 1839.godine je imala i plaćenog bibliotekara. Jovan Subotić 1842. godine dolazi na mesto urednika časopisa *Letopis* i počinje da objavljuje tekuću srpsku bibliografiju. Posle donacije Platona Atanackovića 1841. godine (donacija je sadržala 787 knjiga), Jovan Subotić sa dvojicom saradnika započinje ponovno uređivanje Matičine Biblioteke. On je uredio knjige po azbučnom redu pisaca i načinio kataloge po naslovu knjiga. u katalogu je dodao i rubriku za imena donatora. Posle smrti Save Tekelije, 21. septembra 1842. godine, Tekelijina lična biblioteka se preseljava iz Arada u Peštu i početkom 1843. Biblioteka Matice srpske postaje najveća biblioteka svog vremena.

Požunska omladina 11. decembra 1843. godine predaje svoju biblioteku u vlasništvo Matice srpske, a nadziratelj postaje Ljudovit Štur. Biblioteka je zahtevala novu organizaciju zbog toga što su se pokloni, kupovina i razmena ustalili. Biblioteka se u to doba bogati. Predlog Platona Atanackovića da nadziratelj Tekelijanuma bude i bibliotekar Biblioteke Matice srpske je prihvaćen. Prvi nadziratelj Tekelijanuma i Biblioteke Matice srpske bio je Toma Teodorović 1843/44. godine. On je iznova uredio Matičinu Biblioteku. Knjige je smestio po formatu, a novine, rukopise i geografske karte je izdvojio i posebno smestio. za

preuređenu biblioteku je načinio i novi autorski katalog. Umro je u jesen 1844. godine.

Platon Atanacković nastavlja da poklanja knjige, a od 1847. donatori postaju i Teodor Pavlović, Jovan Subotić, Jan Kolar, Isidor Nikolić, Josip Bodjanski, Pavel Jozef Šafarik, Vuk Karadžić, Dimitrije Tirol i Petar II Petrović Njegoš. U vreme mađarske bune 1848/49. Matica nije radila. Matičinu imovinu i biblioteku spasava Subota Mladenović i ona 1850. godine obnavlja svoj rad.

Jovan Đorđević 10. marta 1858. dolazi na mesto sekretara i urednika časopisa Letopis. Čim je počeo da obavlja datu mu funkciju, on je primetio da od Tekelijine smrti biblioteka nije obnavljala svoj fond. On smatra da svaka srpska knjiga ili novina treba da ima svoje mesto u ovoj biblioteci. Takođe misli da bi biblioteka trebala da poseduje makar po jedno klasično srpsko delo, kao i strana dela koja govore o Srbima ili Slovenima. On nije zaboravio ni Tekelijinu biblioteku, ali je smatrao da ona treba da bude naučne prirode. Nije bio zadovoljan uređenjem Biblioteke Matice srpske, pa je preuređio i napravio nove kataloge. Knjige je rasporedio po jezicima. Za obe biblioteke počeo je po prvi put da upotrebljava pečate i lisne kataloge, a signaturu je ispisivao na naslovnim stranicama iznad pečata. Jovan Đorđević je napustio Maticu 1859. godine. Posle njega, na mesto sekretara, dolazi Antonije Hadžić. Od 1862. godine Hadžić organizuje razmenu knjiga sa Kišfaudijevim društvom u Pešti, zato što je želeo da u fond biblioteke uključi i knjige na mađarskom jeziku. Kasnije se ta praksa proširuje na druga, slična naučna društva.

Nakon smrti Subote Mladenovića, na mesto bibliotekara i nadzornika Tekelijanuma dolazi Jovan Jovanović Zmaj. Godine 1864. obe biblioteke su preseljene u Novi Sad. Jovan Beogradac vodi biblioteku od 1865. do 1867. godine. Krajem 1869. godine, na Glavnoj skupštini Matice srpske usvoje je predlog da se u Novi sad iz Pešte preseli znatno bogatija biblioteka koja je postojala pri Tekelijanumu, i da se Zajedno sa Matičinom bibliotekom proglasi za javnu. Jovana Beogradca nasleđuje Đira Babin, koji je na tom mestu do 1871. godine. Nakon Đire Babina, bibliotekar postaje Jovan Bošković. On je dao da se štampaju reversi za Biblioteku Matice srpske na kojima je stajalo da se ona zove Narodna biblioteka pri Matici srpskoj. Tekelijina biblioteka je vraćena u Peštu 1875., na zahtev ugarskog Ministarstva vera i prosvete. Time je Matičina biblioteka bila prepolovljena. Matica je preseljena u svoju zgradu na Glavnom Trgu 1888. godine, 1897. je u svojoj zgradi izgradila prostorije za biblioteku. Preseljenje je obavio Stevan Milovanov. On je obavio reviziju knjiga i kataloga, dopunio kataloge i pripremio autorski katalog za štampu, koji je odštampan 1899. godine. Iste godine za arhivara i bibliotekara izabran je Jovan Radonić. Za vreme njegovog rada, Biblioteka je veoma uspešno obnovila svoj fond. Jovana Radonića je nasledio Vojin Srđanov. Po ugledu na Radonićev *Priraštaj knjiga u Biblioteci Matice srpske* iz 1899. godine,

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

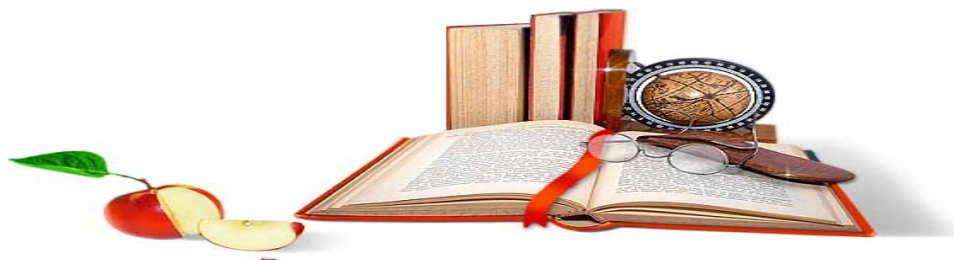
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com